

IHF

**Internationaal Hulpfonds
voor vrijeschoolpedagogie**

De rOndbrief

Najaar 2022

Colofon

de rOndbrief najaar 2022
38e jaargang, no 2, november 2022

de rOndbrief is een uitgave van het Internationaal Hulpfonds (IHF) en verschijnt tweemaal per jaar.

abbonement + donateurschap: € 30 per jaar
redactie: Reiny Jobse, opmaak: Jelle Kuiper
druk: Druk Tan Heck, Delft,
website : Wilfried Nauta, Jelle Kuiper

Medewerkers

Marion Beijer	voorzitter
Meriam van Herpen	financiële administratie
Bert Harms	consultant
Wout Balsma	secretariaat
Reiny Jobse	redactie de rOndbrief , portefeuille Oost-Afrika
Hans van Delden	penningmeester
Jelle Kuiper	portefeuille pr
Francis van Maris	portefeuille Latijns Amerika
Anselma Remmers	portefeuille West-Azië, Kaukasus
Mira Spelbrink	China en ZO-Azië
Irene Storm	portefeuille Zuidelijk Afrika
Stasja van Suchtelen	portefeuille markten
Froukje van der Velde	portefeuille Brazilië
Ina Winkler	portefeuille Latijns Amerika

Internationaal Hulpfonds
Broerdijk 148
6523 HE Nijmegen

IBAN code: **NL03 TRIO 0212 1950 50**,
t.n.v. Internationaal Hulpfonds

Kamer van Koophandel 30167248

De Stichting Internationaal Hulpfonds (IHF) is een vrijwilligersorganisatie. Het IHF biedt steun aan projecten buiten Nederland die vernieuwing van opvoeding en onderwijs nastreven met de vrije-school pedagogie als uitgangspunt. Over de hele wereld slaan mensen de handen ineen om op de vrijeschool pedagogie gebaseerde projecten op te zetten. Met behulp van donateurs steunt het IHF veel projecten, verspreid over diverse werelddelen.

In **de rOndbrief** doet het Hulpfonds tweemaal per jaar verslag van de ontwikkeling van initiatieven en projecten die door het IHF gesteund worden. Er wordt melding gemaakt van de activiteiten die ten behoeve van deze initiatieven worden ondernomen, maar ook van de ontwikkelingen binnen de eigen organisatie. Omdat de projecten niet of nauwelijks gesubsidieerd worden en hun voortbestaan in hoge mate afhangt van financiële steun uit het buitenland, hoopt het Internationaal Hulpfonds uw interesse te wekken en doet het een beroep op uw vrijgevigheid.

Contact: Het IHF is van maandag t/m vrijdag bereikbaar van 09.00 - 17.00 uur. B.g.g. kunt u de voicemail inspreken of een sms-bericht sturen. U wordt dan z.s.m. teruggebeld. Ook kunt u altijd mailen naar info@internationaalhulpfonds.nl

Administratie: Meriam van Herpen

T: 06-40062918 / 024-7851982

E: mevanherpen@hotmail.nl

E: info@internationaalhulpfonds.nl

www.internationaalhulpfonds.nl

Wilt u de rOndbrief liever, of ook, digitaal ontvangen? Laat het ons even weten via: info@internationaalhulpfonds.nl

Bij de foto op de voorkant: leerlingen van de Hekima school, Dar es Salaam

In dit nummer

Even voorstellen 6

China 8

Brazilië 10

Kenia 11

Costa Rica 14

Tanzania 17

Ecuador/ Colombia 18

Haïti 20

Vietnam 21

Zuid-Afrika 23

Namibië 24

Zimbabwe 25

WOW 1 en 2 26

Zuid-Afrika 29

Vaste rubrieken

- 4 Van de redactie
- 5 Van de administratie
- 12 Interview
- 30 Onze webwinkel

Van de redactie

Wat leven we in een bijzondere tijd ! In alle opzichten moeten we veranderen. We moeten zoeken naar een andere vorm van landbouw en veeteelt, naar andere energiebronnen, naar een gelijkwaardiger verdeling van goederen en voedsel. We moeten nog grotere milieurampen zien te voorkomen. We moeten de pandemieën zien te stoppen. Er moet minder verspild en minder vervuild worden. Kortom : uitdagingen genoeg.

Ook in het werk voor het IHF wordt dat duidelijk.

Waar moet de hulp voor goed onderwijs beginnen als de kinderen niet eens een huis hebben om in te wonen, zoals bij Ecole de Village op Haïti ? Of als er helemaal geen eten meer is, zoals bij de Masaai van de Naretoi School ? In deze rOndbrief staan er toch ook hoopvolle berichten. Juist door de kennismaking met het Waldorf-onderwijs vinden ouders en leraren elkaar. Er wordt een hechte sociale gemeenschap gevormd, die verder reikt dan het schoolgebouw. Dat geeft mogelijkheid om idealen om te zetten voor een betere wereld.

Reiny Jobse

Hieronder vindt u een QR code, dat is nieuw voor u, maar ook voor ons. Als u onderstaande code scant met een QR code lezer, op uw telefoon, **niet die van de bank**, kunt u doorklikken naar een browser op uw telefoon, en komt u op de website van het IHF, de **Doneer via iDeal** pagina. Daar staat alvast een bedrag ingevuld, € 190,- (de energietoeslag). Dat bedrag kunt u veranderen, voelt u zich vrij om dat te doen.

Van de administratie

NIEUW ADRES:

**Broerdijk 148
6523 HE Nijmegen**

Wilt u dit in uw adressenbestand wijzigen?

Het IHF stelt het op prijs als u bij een donatie uw contactgegevens vermeldt. Adres, telefoonnummer en mailadres zijn zeer welkom om, indien dit nodig is, contact met u te kunnen opnemen en om u onze Rondbrief te kunnen toesturen of mailen.

DONEREN

U kunt uw bijdrage overmaken op de rekening:
NL03 TRIO 0212 1950 50
t.n.v. Internationaal Hulpfonds.

Vermeld daarnaast de bestemming van uw donatie:

Algemene gift aan het IHF

Algemene gift aan het Opleidingsfonds

Algemene gift aan het Schoolfonds of
Gift voor portefeuille Oost Afrika, Zuidelijk
Afrika, Brazilië, Latijns Amerika, Zuid West Azië
of ZO Azië.

Of vermeld het land waar de school/ het
project gevestigd is.

Graag in de omschrijving uw contactgegevens
vermelden: adres, postcode, woonplaats,
telefoonnummer en mailadres.

PR

Help ons het IHF bekend te maken onder een
groter publiek. Artikelen uit de rOndbrief
mogen worden gekopieerd onder vermelding
van de bron en gebruikt worden bij acties,
bijvoorbeeld ter gelegenheid van een jubileum
of verjaardag. Ook kunnen artikelen, extra
exemplaren van de rOndbrief en informatie-
en pr-materiaal, worden aangevraagd bij het
secretariaat.

CONTACTPERSOON OP EEN VRIJESCHOOL

Heel graag komen wij in contact met
vrijeschoolouders of leraren die op 'hun'
school de contactpersoon voor ons kunnen
zijn. Neem contact op met PR functionaris Jelle
Kuiper:

pr@internationaalhulpfonds.nl

MARKTEN

Als er in een vrijeschool een markt wordt
gehouden wilt u dan de datum en de plaats
doorgeven aan stasjavansuchtelen@gmail.com

DONATIES VIA IDEAL

U kunt ook via IDEAL een gift overmaken. Ga
naar de website www.internationaalhulpfonds.nl.
Klik op: Doneer via iDeal, dan kunt u uw
bank kiezen en volgt het betaalmenu.

ANBI, schenken en nalaten

De Stichting Internationaal Hulpfonds (IHF) is
door de belastingdienst aangewezen als Alge-
meen Nut Beogende Instelling (ANBI).

De ANBI-status biedt belastingvoordelen voor
zowel de instelling als de gever. De ANBI-status
kent een publicatieplicht om inzicht te geven in
de stichting. De hiervoor aangewezen docu-
menten (jaarverslag, jaarrekening, privacyver-
klaring) en informatie over ANBI vindt u op
onze website (www.internationaalhulpfonds.nl).

Een artikel uit de webshop

Even voorstellen

Mijn naam is **Mira Spelbrink**. Ik ben getrouwd en moeder van twee tienerdochters. Tijdens mijn hele schooltijd heb ik zelf Vrijeschool onderwijs genoten. Net zo als mijn beide dochters dat nu nog steeds doen. Ik werk als leerkracht binnen het Vrijeschool onderwijs. Ik ben al verschillende jaren juf in een kleuterklas. Met trots begeleid ik kleuters aan het begin van hun schooltijd in hun ontwikkeling met behulp van alle aspecten die de Vrijeschool pedagogie ons biedt.

Het Vrijeschool/Waldorf onderwijs gun ik alle kinderen, waar ook ter wereld. Toen ik de open positie van portefeuillehouder Zuid-Oost Azië en China zag staan waagde ik de sprong. Graag wil ik met mijn opgedane kennis en ervaring bijdragen aan de IHF en de ontwikkeling, stimulering en continuering van Waldorf scholen in deze regio ondersteunen.

Ik hoop u veel te kunnen laten horen over de verschillende scholen en hoop op uw steun daarbij.

Fotomodellen uit de webshop van het IHF

Hans van Delden

Sinds 2021 maak ik deel uit van het bestuur van het IHF. Inmiddels heb ik de rol van Bert Harms als penningmeester overgenomen. Ik stel me hier graag aan u voor.

Ik ben geboren in 1960 en woon samen met mijn vrouw in Zeist. We hebben drie dochters, die alle drie de hele vrijeschool hebben doorlopen, van peuterklas en lagere school in De Bilt tot en met de bovenbouw in Zeist. De keuze voor de school in De Bilt had alles te maken met het feit dat die school door mijn schoonmoeder was opgericht. Zelf ben ik gedurende 7 jaar klassenvader geweest.

Toen onze oudste dochter haar komst aankondigde, vroegen wij ons af hoe we het beste vorm zouden kunnen geven aan haar religieuze opvoeding en dat bracht ons bij de Christengemeenschap in Zeist. De intensivering van de verbinding met de kerk begon toen Bastiaan Baan me vroeg te gaan ministreren bij de kinderdienst en later, nadat ik lid was geworden van de Christengemeenschap, om dat ook te doen bij de mensenwijdingsdienst. Van 2013 tot en met 2020 was ik voorzitter van het bestuur van de kerk in Zeist.

In het dagelijks leven ben ik hoogleraar medische ethiek bij het UMC Utrecht, ook leraar dus. Ik geef les aan de studenten

geneeskunde en doe onderzoek naar kwesties rond het levenseinde en naar de voorwaarden voor het doen van medisch wetenschappelijk onderzoek. Ik ben opgeleid als verpleeghuisarts en heb ook vele jaren als zodanig gewerkt, waaronder een aantal jaar in het Leendert Meeshuis in Bilthoven. Sinds 2011 ben ik gestopt als praktiserend arts omdat ik toen managementverantwoordelijkheden kreeg binnen het UMC Utrecht en een en ander niet meer te combineren viel. Deze jaren in het management van een grote organisatie komen me als penningmeester nu zeer van pas.

Als bestuurslid van het IHF hoop ik bij te dragen aan het mogelijk maken dat kinderen in alle landen, als ze dat willen, naar een vrijeschool kunnen omdat ik aan onze kinderen heb gezien hoezeer dat een omgeving is waar kinderen kunnen gedijen en kunnen worden wie ze zijn.

Een fotomodel uit de kerststal, via de webshop te koop.

China

De wereld is verder gegaan na de Covid pandemie, behalve China. Chinese leiders blijven enkele van de grootste steden van het land afsluiten. Ze besteden miljoenen dollars aan testen en zoeken naar iedere geïnfecteerde. Niets, niet de dalende economie, niet de beschikbaarheid van vaccins en de verbeterde behandelingen, niet het groeiende isolement van het land, heeft de leiders er van kunnen overtuigen om van koers te veranderen. De laatste lockdowns heeft miljoenen mensen tot hun huizen beperkt. Chengdu is de stad waar de eerste Waldorfschool, kleuterschool en lerarenopleiding werden opgericht. Chengdu is het centrum van de Waldorfbeweging in China. De docenten en studenten van de Chengdu Waldorf school mochten in september pas naar school nadat de stad 23 dagen gesloten was. Wel moeten ze iedere dag een PCR-test doen.

Het mandaat van de overheid, het zero Covid beleid, waarbij de besmettingsgevallen op of nabij 0 gehouden moet worden gaat niet meer over de volksgezondheid. Het is een politiek spel dat de leiders spelen. Het is een effectieve manier om het leven van mensen te controleren en te manipuleren. Vanwege de beperkingen werden al honderdduizenden bedrijven en diensten gesloten. Leerlingen bleven thuis en ouders vroegen scholen en kleuterscholen om het schoolgeld terug te betalen. Maar scholen

en kleuterscholen moeten het salaris van de leraren betalen. Daarom sluiten op dit moment de Waldorfscholen één voor één.

In de tussentijd redt de overheid de openbare scholen en kleuterscholen. Ze beperken het aantal leerlingen dat de niet-overheidsscholen mogen opnemen.

Chengdu Waldorf High school moest in juni 2021 de zevende tot de twaalfde klas sluiten. Afgelopen september mochten er maar 60 leerlingen naar de eerste klas komen, terwijl er eerder wel 90 leerlingen begonnen. Ze kunnen maar met moeite de school overeind houden en het is onduidelijk voor hoe lang nog. Het Chengdu Teacher Education Center staat ook voor een grote uitdaging. Ze zijn erg afhankelijk van buitenlandse leraren als lerarenopleiders en mentoren. Sinds de uitbraak van Covid-19 mag er niemand meer naar China reizen. In de tussentijd probeert de overheid alle centra voor volwasseneneducatie die niet door de overheid worden verstrekt, te sluiten. Veel leraren zijn vertrokken. Er zijn de laatste jaren geen nieuwe Waldorfscholen meer opgericht.

De overheid dwingt alle niet-overheidsscholen het curriculum aan te passen en gebruik te maken van schoolboeken van de overheid. De overheid zet grote druk omdat de Waldorf pedagogiek een buitenlandse ideologie is. Onlangs heeft de regering twee particuliere kleuterscholen in Chengdu gesloten en alle kinderen ondergebracht in een kinderdagverblijf van de overheid. De kinderen zitten met 40 leerlingen in de klas en de televisie staat er de hele dag aan. Maar het is

gratis onderwijs en daar is moeilijk tegen te vechten op dit moment.

Boluomi Kindergarten

De kleuterschool Boluomi is in 2013 door Harry Huang samen met zijn zus Li Zhang opgericht. De school is bedoeld voor kansarme kinderen op het platteland. Deze kinderen werden Left-Behind kinderen genoemd. Ze werden

de dertig. Ze hebben zelf jonge kinderen en hun echtgenoten werken in de steden. Beide hebben de Waldorfopleiding gevolgd. Ongeacht of hun loon tijdens de pandemie werd betaald werkten ze door. Op dit moment moet hun salaris regelmatig verlaagd worden omdat er niet genoeg geld is om ze te kunnen betalen. Ze hopen dat iemand het salaris van een van de leraren zou willen financieren.

Mira Spelbrink

achtergelaten bij hun grootouders in het dorp, terwijl hun ouders in de steden aan het werk waren.

De ouders kunnen het zich financieel niet veroorloven om hun kinderen mee te nemen naar de steden. Er waren altijd 46 leerlingen op de school. Maar de Covid pandemie sloeg hard toe op de kleuterschool. Er zijn nu slechts 3 leraren en 32 kinderen. Het is erg moeilijk om te overleven.

Ze doen erg hun best om de kleuterschool draaiende te houden en voortdurend voor de achtergelaten kinderen te zorgen.

Ze hebben geweldige leraren. Het hoofd is Harry's oudere zus. Zij gaat bijna met pensioen. Er zijn daarnaast twee jongere leraren van in

Brazilië

Aldeia Akatu

De school Aldeia Akatu in Campinas, in de staat Sao Paulo is vorig jaar verhuisd naar een nieuwe locatie. Hiervoor had de school twee locaties, zodat er een natuurlijke splitsing was van de klassen en leerlingen. Nu het eindelijk een geheel is voelt de school als eenheid! Er is meer ruimte, niet alleen zijn de klaslokalen groter, maar er is ook meer ruimte voor het sportveld en de plek waar ze samenkomen voor spelen en de jaarfeesten, zoals Sint Michaël en de Griekse spelen!

De klaslokalen en de algemene structuur van de school is gerealiseerd, met veel hulp van alle ouders, leraren en directie. Nu rest het voltooien van het sportveld nog. Dit zal niet alleen een plaats zijn voor gymnastiek, maar ook de plek waar de seizoensfeesten en samenkomsten worden gehouden. Een belangrijke plek dus voor de gehele school en iedereen die betrokken is! Om het sportveld te voltooien is er in totaal €2700 euro nodig. Wilt u meehelpen aan de realisatie? Vermeld dan bij uw donatie: Brazilië'.

Vale de Luz

In de vorige rOndbrief kon u al lezen dat de school Vale de Luz, in Nuovo Friburgo, bij Rio de Janeiro een grote verbouwing ondergaat. Tot dusver zijn de lokalen en het algemene schoolgebouw al gerealiseerd! Het was een grote overwinning om de financiën bij elkaar

te krijgen, die jaren heeft geduurd. Een heel heugelijk feit dus voor de schoolleiding, leraren en leerlingen.

Nu het grootste gedeelte van de verbouwing is voltooid moet alleen nog de keuken, cafetaria nog gerealiseerd worden. De keuken is zoals in vele plaatsen het hart van de gemeenschap. De leerlingen krijgen elke dag een warme gezonde maaltijd, dit is vaak de enige voedzame maaltijd die ze krijgen op een dag. Daarom mag de keuken niet achterblijven. Om alle kosten te dekken hebben ze in totaal € 15.000 nodig.

Vale de Luz heeft al een WoW campagne bij onze collega's Freunde der Erziehungskunst Rudolf Steiner gestart. Ook in Nederland gaan de leerlingen van verschillende scholen in Nederland zich weer inzetten met de WoW dagen om o.a. deze mooie school te ondersteunen. Vorig jaar heeft het Geert Groot College 1300 euro opgehaald voor Vale de Luz. Uw hulp is ook zeer welkom! Vermeld bij uw donatie: Brazilië.

Froukje van der Velde

Kenia

Naretoi Masaai School

Op een dagreis van Nairobi, de hoofdstad van Kenia, woont op de savannen van Selenkay een Masaai-stam met –als enige bezit-koeien, kamelen en geiten.

Toen ik in 2015 een bezoek aan de stam bracht was er een groepje kleuters, die in een omheining van stokken onder leiding van kleuterjuf Grace schoolse activiteiten uitoefenden. Juf Grace volgde de lerarenopleiding aan de East African Teacher Training verbonden aan Rudolf Steiner School Mbagathi.

Bij mijn volgende bezoek in 2017 stond er een stenen gebouw. Tachtig kinderen, verdeeld over drie klassen, zaten op bankjes aan tafeltjes. Dit is heel luxe als je weet dat bijna alle kinderen in een lemen hut zonder meubels wonen, waar ze slapen op de aangestampte grond rond een open vuur. Inmiddels zijn er vier

met groente uit de weelderige schooltuinen. Thuis is er vaak niet veel anders dan maïsappelen en geitenmelk, maar er was altijd wel genoeg voedsel om van te leven. Totdat de sneeuw van de Kilimanjaro verdween en er ook al meer dan zeven jaar geen regen gevallen was. Eerst gaven de koeien geen melk meer, maar nu sterven er zoveel koeien, dat de mannen met het vee geëmigreerd zijn naar gebieden waar nog wel iets te grazen valt. Dat betekent naar gebieden waar andere stammen heersen of naar privé-wildparken, waar ze hun leven ook niet zeker zijn. De vrouwen bleven achter met de kinderen. Er is hongersnood.

Via de app krijg ik dagelijks schrijnende berichten over de honger.

En een Masaai zal niet gauw om iets vragen, maar het lijkt of ze die schaamte kwijt zijn. Het was nog een hele klus om deze week geld over te maken, de bank in Kenia stuurde het tot twee keer terug. Wat een opluchting, toen het toch aankwam en er eten gekocht kon wor-

leraren die de kinderen leren lezen en schrijven in de Masaai-taal en het Swahili. De meeste ouders zijn analfabeet. De kinderen gaan graag naar school, ze lopen vaak kilometers door de bush, waar ze alleen giraffen, apen en een bonte verzameling gazellen tegenkomen.

Enkele uitverkorenen mogen na de derde klas dankzij de gulle gaven van donateurs van het IHF naar de Rudolf Steiner School Mbagathi, even buiten Nairobi. Daar wonen ze in het internaat. Ze krijgen elke dag gezonde maaltijden

den. Willen de gezinnen van de Naretoi School overleven, dan moet er meer geld naar toe. We kunnen ze niet laten verhongeren..Ik hoop dat u wilt helpen.

Reiny Jobse

[Wilt u helpen stort uw bijdrage dan op de rekening van het IHF:](#)
[NL03 TRIO 0212 1950 50 m.v.v. code nood Kenia.](#)

Interview

Interview met Anselma Remmers, portefeuillehouder West Azië sinds 2012

Wie ben je in het kort en wat zijn jouw passies?

Ik ben Anselma Remmers, 56 jaar, en samenwonend met Bram. Ik ben moeder van één dochter en sinds een half jaar ook met veel plezier oma van een kleindochter. Voor het 7e jaar op rij werk ik op de vrijeschool afdeling binnen een openbare middelbare school in Culemborg. Ik ben de coördinator van deze vrijeschool -stroom en leerkracht en mentor. Mijn werk vind ik heel leuk: het is uitdagend om in een reguliere setting een vrijeschool-leerroute te realiseren. Binnen deze leerroute hebben we een heel fijn lerarenteam, maar er ontstaat ook steeds meer samenwerking met de reguliere collega's.

Voordat ik hier startte, werkte ik op een reguliere middelbare school als docent aardrijkskunde. En daarvoor was ik 16 jaar leerkracht in de onderbouw van de vrije school. Ik heb dan ook de VPA (vrijeschoollerarenopleiding) gedaan en later de opleiding tot 2e en 1e graads aardrijkskunde.

Mijn werk is mijn passie; ik doe dat met veel plezier. Het is nooit af; er is altijd wat te ontwikkelen. In mijn vrije tijd wandel ik graag in de natuur en in de vakantie ga ik het liefst naar de bergen. Verder luister ik graag naar klassieke muziek en wereldmuziek en ik houd van lezen.

Wat inspireert jou?

Voor mij is de antroposofie een belangrijke inspiratiebron. We leven in een spannende tijd, dat maakt heel wakker. Wat staat ons nu te doen in de deze tijd? Ik denk dat veel mensen leven met existentiële vragen en dat er behoefte is aan een spiritueel mensbeeld. Ik denk dat antroposofie een goede bijdrage kan leveren aan het maatschappelijk debat over veel actuele vraagstukken. Sinds kort ben ik bestuurslid van de AViN, de antroposofische vereniging in Nederland. In die functie hoop ik

eraan bij te kunnen dragen dat de antroposofie nog meer haar weg vindt, de wereld in.

Hoe is het IHF op jouw pad gekomen, en waarom heb je juist West Azië als portefeuille?

Ooit zat ik zelf op de bovenbouw van de vrijeschool. Als 8ste klasser moest ik een werkstuk maken over een land in de periode aardrijkskunde; ik koos toen China. Vanaf toen dacht ik: als ik later klaar ben, wil ik gaan reizen naar Azië, in ieder geval naar China en India. De hele bovenbouwtijd heb ik met schoonmaken en oppasbaantjes geld gespaard om op reis te kunnen. En zo ging ik uiteindelijk, op mijn twintigste, voor 10 maanden naar Azië.

Mijn moeder had via via over Nanhi Dunya, een vrijeschool in India, gehoord. Daar ging ik naartoe. Dit was één van de eerste vrijeschooltjes in India. De oprichters, meneer en mevrouw Ulfat, waren toen al oud, maar hun zoon en dochter zijn van mijn leeftijd en met hen ben ik nog steeds bevriend. Samen met andere mensen die Nanhi Dunya kenden, richtten wij toen de India Care Group op, met als doel om dit schooltje te steunen, maar later ook andere opkomende vrijescholen in India. Zodoende stond ik in 1997 aan de wieg van de inmiddels heel grote school Sloka in Hyderabad. Er kwamen meer soortgelijke initiatieven voor nieuwe vrijescholen in India. We zamelden geld in en ondersteunden de scholen. Dit heb ik 14 jaar gedaan met veel enthousiasme. Ik reisde nog twee maal naar India.

Toen ik moeder werd, wilde ik niet meer zo ver op reis. Ondertussen had de Caregroup al contact met het Internationaal Hulp Fonds in de persoon van Gerda de Jonge. We besloten de Caregroup op te heffen en ons werk en het geld wat we nog hadden aan het IHF over te dragen. Jaren later, in 2012 zocht het IHF een nieuwe portefeuillehouder voor West Azië en iemand tipte mij. Ik was heel blij om zo de band die ik nog steeds voelde bij dit gebied, weer te kunnen aanhalen.

Ik ben dus al heel lang betrokken bij de ontwikkeling van het vrijeschoolonderwijs in India en Nepal. Mijn laatste bezoek aan die landen, als portefeuillehouder, was in 2018. De

vriendschap met de mensen in India en Nepal zal voor mij altijd blijven bestaan. Zo'n band met een land is niet verklaarbaar uit uiterlijke zaken. In India is het reizen echt niet altijd fijn; het is er heet, hectisch en soms vies. Toch houd ik van dat land en haar mensen; dat voelt

en stevig in de wereld staat. De portefeuillehouders richten hun blik sterk naar de betreffende gebieden in de wereld toe. Maar ook de organisatie als geheel zou dat meer kunnen doen: waarnemen wat er in deze tijd in de wereld speelt, zowel binnen Neder-

heel diep. Nepal is wat makkelijker om van te houden met haar schitterende bergen en vriendelijke bevolking.

Met enige pijn in mijn hart heb ik onlangs besloten om het werk voor het IHF los te laten, na tien jaar. Dit, omdat er veel werk op mijn bord ligt en mijn lijf me aangeeft dat niet álles (meer) kan... Zo is er het bestuurswerk bij gekomen. Én ik ben oma geworden – iets prachtigs waar ik ook graag tijd voor vrij maak. We zijn in gesprek met een opvolgster in wie ik veel vertrouwen heb.

Wat wens je het IHF toe?

Wat ik het IHF toewens is een intensievere samenwerking met andere Europese organisaties die vergelijkbaar werk doen. Het IHF zou nog wat professioneler kunnen worden en meer impact kunnen hebben. Daarbij is het voor de toekomstbestendigheid belangrijk een slag te maken in de PR. Een IHF dat groeit, bekend is

land als daarbuiten. En intern wens ik het IHF toe dat het door een adequate vergadercultuur nog wat meer slagkracht krijgt. Daar wordt al aan gewerkt en dat is mooi om te zien. Ik ga het IHF missen en wens het al het goede toe. Mijn vrienden in India en Nepal zal ik vast nog wel eens zien. Die band, die blijft wel.

Maaïke Honig, oktober 2022

Costa Rica

Een geschiedenis van het Waldorf-project El Huerto in Coronado (Costa Rica)

Een tuin waar kinderen op kunnen groeien. Zo kun je het Duitse woord Kindergarten vertalen. In Costa Rica is er een Waldorfschooltje dat als kindertuin begonnen is. Wij vroegen de oprichtster van deze kinder-tuin, Yolanda Gutiérrez, om voor ons het verhaal van het project op te schrijven.

“Een kleine geschiedenis van El Huerto Het kleuterklasje El Huerto (Spaans voor ‘groentetuin’) werd in het jaar 2004, 19 jaar geleden geboren in Costa Rica Midden-Amerika), op de boerderij Biamonte in Coronado (vlakbij de hoofdstad San José). De impuls kwam van twee jonge moeders, Laura Alfaro Gutiérrez y Adriana Miranda Delgado.

Zij wilden een droom realiseren : die van een andere vorm van onderwijs. Ze zochten naar de passende ruimte die zij konden inrichten voor hun jonge kinderen; door hun enthousiasme kregen zij andere jonge moeders mee. Die vonden zij bij een finca, een landgoed, waar de kinderen ook samen met de leidsters de natuur in konden trekken.

Deze kinderen en de kinderen van de arbeiders op de boerderij waren de eerste leerlingen van het kleuterklasje El Huerto. Langzaam leerden de mensen van de gemeenschap het initiatief kennen en begonnen er deel van uit te maken.

Er was een heel grote wens en heel weinig kennis van de vrijeschoolpedagogie. De overgrote wens om erover te leren en zich in de pedagogie te bekwamen leidde tot het oprichten van de eerste Escuela Waldorf (vrijeschool) van Turrialba (65 km ten oosten van de hoofdstad San José). Hier kregen wij de eerste cursussen over vrijeschoolpedagogie en de kracht om door te zetten en te groeien. En wij begonnen in Coronado met de eerste groepen kleuters van El Huerto.

Al vanaf het allereerste jaar namen wij deel aan de conferenties en scholingen van Encuentro Centroamericano de Maestras Jardineras Waldorf (conferenties voor kleuterleerkrachten in Midden-Amerika), waar we met het ontwikkelingspad van onze mentor, Inés Spittler begonnen. Zij heeft ons door alle jaren heen begeleid. Jarenlang groeide het aantal kinderen in de “kindertuin”. In 2018 werd er ook een begin gemaakt met de primaria, de basisschool.

Dit jaar, 2022, vierden we de twaalfde bijeenkomst, en wél in onze school El Huerto. Deze reeks bijeenkomsten heeft de Midden-Amerikaanse gemeenschap gevoed en uiteraard ook onze school.

Sinds het jaar 2005 mochten wij financiële steun van het IHF ontvangen. De contactpersoon was toen Chantal Bosch. In 2016 hebben Francis van Maris en Ina Winkler de portefeuille overgenomen.

Dankzij de donaties van het IHF hebben inmid-

dels meerdere leerkrachten van onze school de volledige opleiding tot vrijeschoolpedagogie in het buitenland (zomercursus) kunnen volgen, zoals de vijfjarige zomercursus in Cuernavaca, Mexico. Wij hebben ook veel schoolbezoeken en stages kunnen realiseren in Noord- en Zuid-Amerika aan vrijescholen met veel ervaring. Ook hebben we met IHF-ondersteuning materiaal, zoals waskrijt en verf, kunnen aanschaffen voor onze school. Deze ondersteuning heeft bijgedragen aan de solide basis en de geleidelijke groei van El Huerto.

In de loop van onze biografie hebben we diverse crises overwonnen, die ertoe bijgedragen

hebben dat de school doorgaat. De school is stabiel geworden en zoekt telkens nieuwe vormen om te blijven bestaan en te groeien. Jarenlang was El Huerto een goed functionerende peuter- en kleuterschool. In het jaar 2019 volgde een grote nieuwe stap : wij zijn met de eerste klas van de lagere school begonnen.

In januari 2020 verhuisde El Huerto naar een ruimere locatie. Het gebouw waar El Huerto sindsdien zit, was vroeger een traditionele school. Het bevindt zich op een ander land-

goed, de Finca Rocario en heeft twee verdiepingen. Het terrein is 4000 m2 groot.

Tegenwoordig hebben wij in de lagere school 20 leerlingen, in de klassen 1 t/m 4. In de peuter- en kleutergroepen zitten 35 kinderen van 1 t/m 6 jaar. Op dit moment telt El Huerto dertien medewerkers. 4 kleuterleidsters, 6 leraressen voor de basisschool en 3 personen onderwijsondersteunend personeel.

Ondanks de enorme impact van de pandemie, (waaronder wij te lijden hadden, net zoals veel anderen, lukt het ons om onze leerkrachten te behouden én financiële tegemoetkoming te bieden aan 8 gezinnen die het schoolgeld niet volledig kunnen opbrengen.

Onze droom blijft levendig, elke keer met meer kracht en interesse voor de Antroposofie. Wij blijven ons constant zelf scholen met een groot vertrouwen in de spirituele wereld. Zo kunnen wij onze taak vervullen met verantwoordelijkheid en toewijding voor alle kinderen die onze school bezoeken.

Het initiatief van Yolanda en haar collega's was jarenlang vooral een bijzondere tuin voor kleuters. Sinds zij de stap gezet hebben om ook een basisschool te openen, blijft de school groeien. Vol trots vertelden zij ons dat El Huerto vorig jaar officieel door het ministerie van onderwijs erkend is als basisschool. Daardoor hebben zij een stabielere bodem gekregen om door te kunnen groeien.

Wij zijn blij dat het IHF kan bijdragen aan de groei van El Huerto. Wij wensen de bevlogen leerkrachten en de hele schoolgemeenschap alle goeds toe.

Francis van Maris
Ina Winkler

[Donaties zijn welkom onder vermelding van Lat.Amerika.](#)

Het oude schoolgebouw

Het nieuwe schoolgebouw

Tanzania

Hekima Waldorf School

In 1997 werd in Dar es Salaam een kleine kleuterschool, de Hekima Waldorf School. Sindsdien is de school uitgegroeid tot een totaal van 265 leerlingen; 60 kleuters en 205 lagere schoolkinderen. In de eerste jaren werd er een grote groep aidswezen in de school opgenomen. De meesten van hen woonden bij hun grootouders. Hoewel ze zelf ook geïnfecteerd waren met HIV waren ze niet ziek. Toch was er voor hen een apart voedselprogramma, dat door het IHF gefinancierd werd. Elke dag kregen ze bij de maaltijd een stuk fruit en een ei. De hele groep bleef alle jaren dat ze op school zaten gezond. En ze slaagden allemaal voor hun toelatingsexamen voor de middelbare school.

Na enkele jaren verhuisde de school naar een nieuwe wijk even buiten de stad, waar veel jonge gezinnen kwamen wonen. Ouders en leraren hebben er voor gezorgd dat de school snel groeide. Voor kinderen uit arme gezinnen werd een sponsorprogramma opgezet. Voor zo'n 45 leerlingen wordt het schoolgeld betaald, waarvan door de jaren heen steeds 8 tot 10 door donateurs van het IHF.

Zo kunnen ook deze kinderen zich gezond ontwikkelen door de Waldorf pedagogie. Vorig jaar is in samenwerking met de ouders een prachtig buitenpodium gebouwd. Geschikt

voor allerlei voorstellingen en opvoeringen.

Water voor Hekima

Een grote wens van de school is nog dat er een betere watervoorziening komt. Er zou een waterbron op de juiste plaats geslagen moeten worden. Maar het zou al een heleboel schelen als er een grote watertank komt, zodat er permanent water voorradig is voor de kinderen.. Sinds het begin van dit jaar zijn de prijzen voor schoolmaterialen, zoals papier, potloden, pennen, verf, etc. enorm gestegen. De school kampt op dit gebied met grote tekorten.. Maar met de leerlingen gaat het goed. Ze zijn gezond en enthousiast.

We zijn dankbaar voor alle steun die we van het IHF voor dit programma krijgen.

Reiny Jobse

Vermeld bij uw overschrijving: Tanzania

Ecuador

Nina Pacha (Quito - Ecuador).

Na twee jaar konden de lessen eind augustus normaal beginnen. Twee jaar online onderwijs hebben de leerlingen en leraren nu achter de rug. De lockdown is voorbij; sinds april zijn de maatregelen stuk voor stuk versoepeld. Vol goede moed is de Comunidad Nina Pacha in augustus '22 opnieuw begonnen.

Op 29 september hebben zij een actief Michielsfeest gevierd in de natuur met verschillende uitdagingen voor alle kinderen van de school. Nina Pacha bouwt verder aan de eigen gemeenschap. Naast de kleuterklassen zijn de klassen 1 tot en met 12 op het terrein gehuisvest. De oudergemeenschap zorgt dagelijks bij toerbeurt voor gezonde maaltijden voor de hele schoolgemeenschap. In de covid-periode zijn de ouders in staat gebleken om in een coöperatieve structuur elkaar en het schoolinitiatief te steunen.

Door de ontberingen van de covid-lockdowns is het bewustzijn voor de samenwerking tussen ouders onderling gegroeid.

Ook de leerkrachten hebben niet stil gezeten. De verschillende opleidingen, die zij voor een groot deel met steun van het IHF hebben gevolgd, zijn afgerond : de onderwijzende collega's maakten hun "formaciones" (opleidingen) in Mexico, Chili, Argentinië of Colombia af. De maestras en maestros van Nina Pacha zijn nu begonnen met eigen opleidingen in Ecuador. Die worden gegeven voor ouders en voor leerkrachten, ook van buiten de hoofdstad. Verschillende nieuwe schoolinitiatieven zijn ontstaan : in Cuenca zijn nu al kleuterklassen en de klassen 1 en 2 gestart. En een ander initiatief begon in het noorden van het land, in Ibarra.

Francis van Maris

[Donaties zijn welkom op rekeningnummer van Internationaal Hulpfonds NL03 TRIO 0212 1950 50 onder vermelding van: Ecuador.](#)

Colombia

Pachamama (Medellín)

De grootste problemen na de periode van lockdown, deeltijd onderwijs en online-lessen zijn ook in Medellín achter de rug. Sinds juli 2022 gaan de kinderen weer hele dagen naar school. Voor de leraressen en de mensen in de schoolkeuken was het een prettig weerzien; de kinderen rennen weer over het grote groene schoolterrein. De school groeit verder. Dit schooljaar is de vierde klas gestart. Er zijn steeds meer ouders die zich mee inzetten voor

het Waldorfonderwijs. Dat is op alle vlakken ook hard nodig.

Ze helpen mee met bouwen, en fondsenwerving.

Na de covid-periode kunnen de aanwezige leraren ook verder gaan met hun Waldorf-opleiding. Twee collega's, Bibiana en Carolina, konden weer deelnemen aan hun vervolg van de zomercursus voor vrijeschoolleraren in Cuernavaca (Mexico). Voor 2023 proberen wij vanuit het IHF de nieuwe basisschool-leerkrachten ook te laten deelnemen aan deze opleiding. In 2022 nemen enkelen van hen deel aan de bijscholingscursus in Cali (Colombia). Hieronder vindt u enkele foto's van het Sint-Jansfeest, dat Pachamama op 24 juni 2022 kon vieren. Het was het eerste feest na de lastige corona-tijd.

Francis van Maris

Donaties zijn welkom op rekeningnummer van Internationaal Hulpfonds NL03 TRIO 0212 1950 50 onder vermelding van: Colombia.

Haïti

Mentale, morele en financiële steun?

Ecole du Village in Haïti kon vanwege de totaal verlamde economie helaas nog niet starten met het schooljaar 2022-2023. Sinds de aardbeving van augustus 2021 wonen er meerdere kinderen, soms met een deel van hun gezin, op het terrein van de school. De wederopbouw van het dorp Torbeck is nog steeds volop bezig. De maatschappelijke situatie in Haïti is uiterst labiel. De moord op de vroegere president in 2021 is nog niet opgehelderd; de internationale economische sancties treffen de bevolking van het land tot diep in het dagelijkse leven. Vaak is er geen brandstof te krijgen waardoor het verkeer plat ligt. Verplaatsingen gebeuren te voet of met de fiets, als iemand die heeft tenminste. De voedselprijzen zijn torenhoog; soms is er dagenlang niet voldoende te koop op de markten.. De hoofdstad Port au Prince is totaal onveilig: gewapende bendes voeren een schrikbewind en terroriseren hele wijken. Geweld is nog meer dagelijkse kost geworden. Voor veel mensen is het elke dag een strijd om te overleven.

Voor de kinderen is het gelukkig nog steeds veilig op school. Meerdere kinderen wonen er met hun ouders, die samen het schoolterrein bewaken.

In schril contrast met het leven buiten de school genoten de kleuters en de basisschoolkinderen tot vlak voor de zomervakantie 2022 van een geregeld schoolleven. Met zang en dans begonnen ze de dag; lezen, schrijven, tekenen, gezamenlijk eten en spelen horen bij de schooldag.

De jaarfeesten werden met zang, dans en spel gevierd. .

Als de school haar deuren weer kan openen, kunnen ook de leerlingen die niet op het terrein wonen van een geregeld schoolritme en gezonde maaltijden genieten. Het is wel de vraag of de voedselvoorziening betaalbaar zal zijn. De schooltuin levert nog niet genoeg rijst en groenten om al deze monden te voeden. Het bleek erg lastig om de gegeven omstandigheden contact te hebben met Ecole du Village. De elektriciteit valt soms voor lange tijd uit. Internet en telefoonverbindingen doen het maar af toe. Daardoor was het ook nog niet mogelijk om foto's of recente berichten door te sturen. Mentale en morele steun is voor iedereen van Ecole du Village op dit moment erg belangrijk. Zij mogen niet vergeten worden.

Wat kunnen wij van hieruit doen?

Financiële steun voor eten voor de kinderen, is zeer welkom en dringend nodig.

Je kunt ook berichten, tekeningen maken die wij via het IHF doorsturen. Werk je op een school en kan je van een klas die bijvoorbeeld een lied zingt, een filmpje opsturen, dan kun je de kinderen en de betrokken volwassenen een hart onder de riem steken. Op de spaarzame momenten dat er toch contact kan zijn omdat er elektriciteit of Internet is, sturen wij dit soort berichten door.

Francis van Maris

(wie berichten door wil sturen, kan dat doen via f.vanmaris@internationaalhulpfonds.nl)

[Wilt u Ecole du Village steunen: donaties zijn welkom op rekeningnummer van Internationaal Hulpfonds NL03 TRIO 0212 1950 50 onder vermelding van: Haïti.](#)

Vietnam

Studenten met een studiebeurs

De afgelopen jaren hebben vier studenten (twee van Dieu Giac en twee van Thanh Lan) beurzen van het IHF ontvangen om te studeren aan de drie-jarige deeltijd Waldorf Early Childhood Teacher training in Ho Chi Minh. Van Dieu Giac Kindergarten zijn dat Slen Lien Kim en Van Thai Thien Ngoc. Slen Lien Kim heeft alle zes de modules van de opleiding afgerond en is in juli 2019 afgestudeerd. Zij heeft erg veel profijt van de opleiding en ze is nu een erg goede kleuterleerkracht. Van Thai Thien Ngoc heeft door alle Covid maatregelen een jaar van de cursus moeten missen. Ze heeft dit jaar haar studie hervat en is afgelopen juli afgestudeerd. Zij is zowel als kleuterleerkracht en als persoon erg gegroeid. Ze zijn erg blij met haar.

Van Thanh Lan Kindergarten zijn dat Bui Thi My Le en Pham Chun Vy. Bui Thi My Le voltooide slechts drie van de zes modules en verliet Thanh Lan in 2019 om te trouwen en om moeder te worden. Ze heeft de opleiding niet voltooid. Een nieuwe leraar is nu begonnen met de opleiding met de rest van de beurs. Vanuit Thanh Lan Kindergarten vragen ze het IHF om financiële steun om de rest van de opleiding te kunnen bekostigen voor deze nieuwe leraar. Pham Chung Vy heeft door alle Covid maatregelen twee modules van de opleiding moeten missen. Inmiddels heeft hij zijn opleiding weer hervat.

Thanh Lan Kindergarten

De school heeft het door de Covid maatregelen en de gedwongen sluiting erg moeilijk gehad. Zoals eerder gezegd, raken ongebruikte gebouwen en het speelgoed erin, vanwege de langdurige sluiting en het klimaat, beschimmeld en vereisen ze constante reiniging en onderhoud. Lan, de schoolleider, is ziek geweest en heeft een reeks operaties ondergaan, waarvan onlangs nog een aan haar ogen.

Zij is aan het herstellen terwijl ze probeert de kleuterschool te onderhouden met de hulp van de heer Pham Chung Vy die zoals geschreven zijn opleiding weer heeft hervat.

Door de overgangen en veranderingen die de Covid lockdown met zich meebracht zijn verschillende leraren van de kleuterschool vertrokken en heeft Lan moeite om lokale leraren te vinden die zich willen inzetten voor de Waldorf Early Childhood educatieve benadering. Onlangs heeft de overheid nieuwe kleuterscholen gebouwd in het gebied (een zelfs pal

naast de deur) en veel van de leerlingen van Thanh Lan gaan nu naar deze nieuwe door de overheid gerunde kleuterscholen. Het nieuwe schooljaar werd in augustus hervat. De lokale overheid stond Thanh Lan slechts toe om tien leerlingen te ontvangen. De meeste van deze tien kinderen hebben speciale behoeften.

Toch is de hoop echter niet verloren. Het vrije school onderwijs is sterk aanwezig in Vietnam met de oprichting van de Steiner-Waldorf Association in Vietnam (SWAVN) en lerarenopleidingen en mentorschappen. Er zijn nu enkele zeer ervaren docenten die hun werk met anderen delen.

Mevrouw Thanh Cherry, mentor en voorzitter van zowel SWAVN als de Vietnam Children Project (VCP), kon Vietnam en Thanh Lan in juli na jaren eindelijk weer bezoeken vanuit Australië, waar zij woont. Samen met Lan en Vy werkt ze aan oplossingen voor de problemen waar Thanh Lan kindergarten voor staat.

Ze bedanken alle sponsors voor het blijven steunen van de kleuterschool. Ook danken zij het IHF voor het coördineren van deze sponsoring aan een door Waldorf geïnspireerde kleuterschool die worstelt om te overleven in Vietnam.

Euritmie opleiding

De Waldorf beweging in Vietnam is nog jong. De kleuterscholen en scholen zijn nog lang niet van gewenste grootte. Ook kunnen ze nog niet alles van het Waldorf onderwijs aan de kinderen bieden. Iets wat erg gemist werd is euritmie.

Met steun van drie euritmiedocenten uit Australië en Duitsland is mevrouw Thanh Cherry erin geslaagd om een vier-jarige voltijdse opleiding Euritmie op te richten. Deze cursus is nu net in september geopend met 17 studenten. Ze is erg blij en trots, maar beseft ook dat er financiële problemen zullen zijn om de opleiding in stand te houden. De studenten zijn meestal leraren met een jong gezin, die hun betaalde baan hebben moeten opgeven om fulltime en gedurende vier jaar euritmie te gaan studeren. Ze zijn volledig toegewijd, maar voor hen is het moeilijk en bijna onmogelijk om de kosten van de opleiding te betalen.

Mevrouw Thanh Cherry hoopt dat de sponsors van het IHF financieel willen bijdragen of zelfs persoonlijk een student willen sponsoren.

Mira Spielbrink

September 2022

[Indien u deze studenten wilt ondersteunen vermeld dan: Opleidingsfonds](#)

Zuid-Afrika

Inkanyezi

In de grootste en armste sloppenwijk Alexandra in Johannesburg ligt een vrijeschool. De kinderen komen allen uit de sloppenwijk. Geen sprietje groen, geen vrolijk kleurtje. Het is er vies, het stinkt, er is veel criminaliteit, honger en armoede. Geen kind speelt er buiten, er wordt geschreeuwd, vermoord, er heerst angst. Veiligheid is ver te zoeken. Ook voor de docenten die dagelijks hun leven wagen om op school te komen. De school ligt achter gesloten hekken en zoals zoveel scholen in Zuid-Afrika loopt er een bewaker rond met geweer. Leraren zoeken -als er bijvoorbeeld weer een weer een plekje vrij komt in de klas door bv een verhuizing naar kinderen die op straat leven en nemen ze op in de school.

De school is een veilige haven. De leerlingen willen er eigenlijk altijd blijven, dag en nacht. Het begon met een kleuterschool die opgericht is door twee Nederlandse juffen, Claartje Wijnberg en Truus Geraerts en twee vrouwen die bij de school wonen. In die tijd van de apartheid vlogen de kogels nog rond over hun hoofden. De school is ondertussen meer dan 30 jaar oud en is dringend aan een opfrisser toe, maar geld ervoor is er niet, omdat de ouders bijna niets verdienen en niets bij kunnen dragen. Sommige van de leraren zijn er al die

tijd gebleven en herinneren zich hoe het gebouw er ooit fris uit heeft gezien, maar nu echt aan renovatie toe is.

Irene Storm

Helpen jullie ons a.u.b. om het mogelijk te maken dat het gebouw weer een frisse en een gezonde omgeving wordt voor deze armste kinderen.

Donaties kunnen worden gestort op fonds:
Zuid-Afrika

Namibië

WINDHOEK

Net als overal in de vrije scholen wordt er in Windhoek toneel gespeeld. Vooral op een bepaalde leeftijd kan het heel belangrijk zijn voor de persoonlijke vorming van het kind. Zo werd er onlangs de musical van "A Fiddler on the Roof" opgevoerd.

De openingszin brengt je meteen in een andere sfeer. "Een vioolspeler op het dak, dat klinkt gek hè?" Waarop Tevye de melkboer zegt: "maar in het dorp van Anatevka, kun je zeggen dat ieder bij ons in het dorp, op het dak kan spelen zonder zijn nek te breken. Het is niet gevaarlijk want het is TRADITIE! Dan begint het muzikale, grappige maar ook treurige verhaal dat Tevye's dochter wil breken met de traditie om met een voor haar uitgeko-

zen man te trouwen. Het verhaal brengt veel te weeg in de klas. De hele joodse geschiedenis in de 20ste eeuw,

verhalen over Anne Frank, maar ook over persoonlijkheidsontwikkeling met voorbeelden als Nelson Mandela. Er worden veel spraak oefeningen gedaan. Er wordt veel muziek, zang en dans geoefend. Er is veel onbegrip over de joden-vervolging, tragiek maar ook humor, dialoog, schrik en twijfel. Alle gevoelens passeren.

Nooit werd er kritisch gereageerd op de joodse tradities maar met begrip werd er over gediscussieerd. Met veel innigheid en eerbied werd er gezongen op de Sabbat en op de joodse trouwerij.

Overal vandaan werden de attributen bij elkaar gezocht. Veel nieuwe kostuums werden genaaid. Het was een waar spektakel.

Deze vormen van lesgeven hebben behalve een enorme impact op de kinderen ook een materiële kant. Toneel spelen is duur.

[Als u zou willen dat deze vorm van persoonlijke ontwikkeling kan blijven bestaan en u zou daar een bijdrage aan willen geven doneer dan op: Zuidelijk Afrika](#)

Irene Storm

Zimbabwe

Kufunda Village School

Kufunda Waldorf School is onderdeel van een Community Learning Village. Dat wil zeggen dat de school een belangrijke invloed heeft op en een taak heeft bij de ontwikkeling van een arm dorp en omgeving.

Helaas zijn er door de corona-epidemie van de 100 kinderen nog maar 65 over. Een deel van de ouders kon het schoolgeld niet meer betalen en een aantal is gevlucht voor de pandemie naar een meer landelijk gebied. Maar met de school gaat het eigenlijk steeds beter.

Een belangrijk onderdeel van de school zijn de schooltuinen. Alle kinderen werken in de tuinen en leren alles over groenteteelt, composteren en biologisch-dynamische preparaten maken. Ze telen erwten, wortelen, bieten, spinazie, sla, aardbeien, meloenen, pompoenen en komkommers. In de kooklessen worden heerlijke maaltijden en groentetaarten bereid. Het gaat zo goed dat er al een overschot is. Dat wordt in het dorp verkocht. Zo leren de ingezetenen van Kufunda dat groenteteelt ook geschikt is voor de handel. Ze kunnen zelf ook les krijgen in composteren en tuinieren. Een andere bijdrage van de school aan de dorpsgemeenschap is de herwaardering van de eigen Zimbabweaanse cultuur. Er worden festivals georganiseerd met Afrikaanse muziek en dans. Er zijn toneeluitvoeringen, waar Afrikaanse verhalen een rol spelen.

Na de lessen kunnen de leerlingen paardrijden. Dat geeft nieuwe ervaringen in het omgaan met dieren en het ontwikkelen van vertrouwen. Ook is het scrabble geïntroduceerd: Heel goed als aanvulling op de lessen Engels. En de kinderen vinden het een heel leuk spel.

Leraren op weg naar de cursus in Nairobi

Er zijn nu dankzij steun van het IHF maar liefst vijf leraren in opleiding bij het EATT, East African Teacher Training in Nairobi, Kenia. Het effect dat dit op de school heeft noemen ze overweldigend. De manier van omgaan met de kinderen is radicaal veranderd. De organisatie van de school is sterker en duidelijker. Inhoudelijk zijn de lessen rijker, meer Waldorf. De leraren leren zoveel nieuwe vaardigheden aan, ze komen elke cursus enthousiast terug om dat allemaal in hun lessen toe te passen. Namens Kufunda heel veel dank aan onze donateurs !

We hopen dat alle vijf leraren hun cursus kunnen afmaken. De reis naar het verre Kenia is duur en het blijft elke keer een heel gepuzzel: of er genoeg geld voor de reis is. We hopen dat onze donateurs hierbij kunnen helpen. Deze prachtige school geeft een heel dorp, dat net als de rest van Zimbabwe het moeilijk heeft om na de dekolonisatie op eigen benen te staan nieuwe mogelijkheden voor een menswaardiger bestaan.

[U kunt uw bijdrage overmaken op rekening NL03 TRIO 0212 1950 50 m.v.v. code Zimbabwe](#)

WOW actie 1

UIT DE NIEUWSBRIEF VAN GEERT GROOTE
COLLEGE AMSTERDAM

Michaëlsdag 2022

Het was een sprankelende Michaëlsdag 30 september! De leerlingen waren volop in beweging. De 9e klassers namen deel aan toffe workshops op school waarvoor je echt wel uit je comfortzone moest komen. De 7e klassers hadden een vol programma in het bos met klimmen en kanoën. Voordat de sportdag begon, waren de 8e klassers al helemaal nat-geregend. En toch hadden ze de moed om te starten! De 10e en 11e klasleerlingen schitterden op de catwalk! Het was heel feestelijk. En tussen de programma's door, stonden leraren vuur te spugen op de trappen! Spectaculair!

Waar Michaëlsdag ook het begin van de herfst aankondigt, was het ook het begin van de Michaëlschallenge. Een voornemen om 'iets' te doen wat een beetje pijn doet, moeite kost en doorzettingsvermogen vraagt. We hopen dat dit een jaarlijks terugkerende traditie wordt. Het opgehaalde sponsorgeld is voor het IHF, het Internationale Hulpfonds dat vrije scholen

ondersteunt in landen daar waar nauwelijks geld voor is. We dragen dat als school een warm hart toe.

Beste leerlingen, leraren en ouders van de GGCA

Heel veel dank voor jullie inspanning en goede gaven.

De opbrengst is tot nu toe 726 euro !!

We gaan dat heel goed besteden .

Over de opbrengst van de WOW-actie van vorig jaar stond in onze voorjaarseditie nog een voorlopig bedrag, dat is inmiddels 1519 euro. Dat bedrag is geheel naar Brazilië gegaan.

Doneren kan nog steeds !!

Zie achterop deze nieuwsbrief, of via IDeal, kijk op de site www.internationaalhulpfonds.nl

Reiny Jobse

WOW actie 2

Waldorf One World

Op het Novalis College in Eindhoven is er dit jaar weer een W.O.W.-actie georganiseerd. De leerlingen hebben zich op 14 oktober 2022 op verschillende manieren ingezet voor de Waldorfschool Nina Pacha in de buurt van Quito (Ecuador).

In de klassen was voorafgaand aan de actie aandacht besteed aan de moeilijke situatie van Nina Pacha in de nasleep van de corona-tijd. Door de corona-situatie is het voor veel gezinnen onmogelijk geworden om schoolgeld te betalen. Wanneer de ouders zonder werk vallen, is er geen mogelijkheid om de school voor de kinderen te betalen. Het gaat bij Nina Pacha om 30 % van de ouders die niet meer kunnen betalen. Dat heeft een domino-effect tot gevolg : de ouders kunnen niet betalen, het is maar de vraag of de kinderen dan nog naar

school kunnen gaan en of het inkomen van de leerkrachten betaald kan worden. De ouders die zonder inkomen vallen, behoren meestal tot de oorspronkelijke bevolking van Ecuador (de indigenas).

Voor de leerlingen van der klassen 7, 8 en 9 was er een sponsor-loop georganiseerd door de school. De leerlingen kregen op een stempelkaart per ronde een stempel. Daarmee konden zij hun sponsors bewijzen dat ze zich inderdaad voor het goede doel had ingezet. De oudere leerlingen konden naar eigen inzicht een eigen actie bedenken, waarmee zij mee konden helpen aan het lenigen van de noden bij Nina Pacha.

Op het moment van het verschijnen van deze rOndbrief is nog geen exact bedrag binnengekomen.

Zuid-Afrika

Hermanus

Maaïke Honig, lerares van de Lindeboom, was deze herfst enkele weken op de Vrije school van Hermanus. Hieronder een impressie van haar verblijf daar.

Op dit moment ben ik dagelijks aan het werk met de kinderen en het team en ervaar ik dat alle kleine beetjes een verschil kunnen maken. Deze week bestond voornamelijk uit sport- en spel lessen voor alle klassen (1 t/m 7) op het veld, handwerken in klas 6 en 7, en in de vergadering en na schooltijd heb ik aandacht besteed aan de kunstzinnige vakken en hebben we met bijenwas gewerkt.

Ook ben ik inmiddels twee keer in de wijk geweest waar bijna alle kinderen van de school wonen, de township 'Zwelihle'. Een wijk van opeengepakte stenen of golfplaten huisjes. Met elektra (als de stroom niet uitvalt, dit gebeurt dagelijks 2 a 3 keer) en water bij een tappunt in de wijk. Hier is het niet altijd even veilig. Straatvuil, dronkenschap, zwerfhonden, met veel mensen in een huisje en niet altijd genoeg te eten. Laat staan de gezinssituaties die veel impact hebben op de kinderen. Ik bracht ook een bezoek aan de 'recycle swap shop' waar de kinderen in ruil voor recyclebaar

afval iets te eten kunnen krijgen of iets kleins kunnen kopen, zoals tandpasta, een potlood of een kaars.

Er heerst veel enthousiasme bij de kinderen, een enorme wil om te leren, om alles te proberen wat er wordt aangeboden. De kinderen zijn dol op mijn sport- en spellessen, maar ook als ik in de klas ben wordt er reikhalzend uitgekeken naar mijn aanbod.

De leerkrachten doen onvoorstelbaar goed werk. School is echt een veilige plek waar ze kunnen spelen en leren. Klassen zijn nooit groter dan 30, en de voertaal is Engels, een bewuste keuze voor ouders. De schoolkosten bedragen R 800 (€ 44) per maand, terwijl een salaris ongeveer R 4000 (€220) per maand bedraagt, je kunt je indenken hoe belangrijk ouders het vinden dat hun kinderen een goede opleiding krijgen.

Iedereen die mij op een of andere manier gesteund heeft met materialen of donaties in welke vorm dan ook, hartelijk bedankt. Ik heb inmiddels voldoende handwerkmaterialen lokaal kunnen aanschaffen voor het nieuwe schooljaar dat in januari start. Er blijft nog wat geld over dat we in overleg zullen uitgeven, maar waarschijnlijk om de achterstallige schoolkosten van ouders te vereffenen, van kinderen die anders de school zouden moeten verlaten.

Onze webwinkel

Met kerst en Sinterklaas voor de deur zou je denken dat er uit onze webwinkel wel wat te vinden valt om cadeau te doen, zeker als je beseft dat de aanschaf weer een cadeau is voor degenen die het maakten. Een win win situatie, zeggen we dan. Nieuwerwetse ideeën, maar met een ouderwetse, lees, goede kwaliteit, die valt daar nu niet voor.

Kleren maken de man, maar poppen willen er ook graag goed uitzien, dus zijn er poppen, maar ook losse kledingstukken verkrijgbaar.

En wie wil nu niet een paar van die wollige sloffen, om de koude winter door te komen, dan kan de thermostaat weer iets lager, koude voeten krijgt u niet.

Schilderij van Mieke Fielmich. Wilt u het aan uw muur? Dat kan! Voor €300, inclusief verzending. Van dit bedrag ontvangt het IHF als schenking van Mieke €100, en Antrovista €25. U iets moois, wij ook! Nieuwsgierig naar meer? Stuur een mail naar pr@internationaalhulpfonds.nl

**Internationaal Hulpfonds
Broerdijk 148
6523 HE Nijmegen**

Deze kaart in een voldoende gefrankeerde enveloppe sturen naar bovenstaand adres.

Machtigingskaart

SEPA

Stichting Internationaal Hulpfonds (IHF), Broerdijk 148, 6523 HE, Nijmegen

Incassant ID: NL92ZZZ301672480000

Ja, ik steun het IHF en geef toestemming om onderstaand bedrag van mijn rekening af te schrijven:

- € 30,- € 50,- € 100,- € 200 Ander bedrag €.....
- Eenmalig Doorlopend per maand Doorlopend per half jaar Doorlopend per jaar
- Schoolfonds Opleidingsfonds Algemene gift
- Eventuele voorkeur voor land:

Uw gegevens:

Naam en voorletters: Dhr/mevr

Adres:

Postcode en woonplaats:

E-mailadres:

Telefoonnr.:

IBAN rekeningnummer:

Datum:

Handtekening:

Ik ga akkoord met de privacyverklaring van het IHF (zie website: www.internationaalhulpfonds.nl)

Ik ontvang graag de rOndbrief per mail, per post

U kunt uw machtiging te allen tijde intrekken door dit schriftelijk te melden aan het IHF en u kunt altijd binnen 56 dagen na afschrijving uw bank opdracht geven het bedrag terug te boeken op uw rekening.